

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDEKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., felévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Jókai és Mikszáth.

Roosevelt azt mondta Mikszáthnak, hogy nagyobb írónak tartja őt Jókainál.

Ennek a kijelentésnek azért örülünk, mert bizonyítást tesz arról, hogy a világ első embere annyit olvasott a két legnagyobb magyar író műveiből, hogy összehasonlításokat tud tenni közöttük. És megértjük ezek után azt is, hogy a nagy Teddy becsül és szeret bennünket. Akit olyan kalauzok mint Jókai és Mikszáth vezettek be a magyar néplélek és jellem világába, aki e két férfiú írásából tudta meg, hogy nemcsak az a magyar, aki odakünn a bányák legdurvább munkáját végzi, hanem hogy él, szenved és törekszik egy nagy nemzet a Duna Tisza táján, annak bizonyára nincs szüksége arra, hogy elolvassa a Moderne Kunst 90.000 koronával átalányozott Ungarn című szavát, hogy megismerjen bennünket. Az ezredes szívét elsősorban Jókai és Mikszáth hódították meg nekünk, olyanformán, hogy így gondolkozott a nemzet, amely ilyen írókat tud adni a világnak a nemzet, melyet ilyen írók imádnak valóban több kell, hogy legyen, mint amit a newyorki osztrák magyar követségen hallottam róla.

Egy száll babérlevél le nem hullott

a Jókai dicsőségének koszorujából, amiért a szókimondó ezredes őt Mikszáth mögé állította.

Ellenben a Mikszáth dicsőségének koszoruja gyarapodott — még ha Roosevelt tévedett is. Neki Mikszáth jobban tetszik. Punctum. Ez egyéni dolog. Igaz, magyarázatot adta egy kissé, hogy miért. Mert Jókai regényei rosszul vannak angolra fordítva, míg a Mikszáthéi jól. Ehez már fűzhetünk kommentárt. Tudjuk mi az, ha remekmű rosszul van lefordítva. Mikor az ember Szász Károly Sekszpirjeit olvassa és más fordítást vagy az eredetit nem volt alkalmá elolvasni, nem tudja megérteni, hogy tulajdonképpen mért volt óriás az a brit? Szász Károly az egyébként érdemekkel jeles költő egyszerűen kivégzi mindazt, ami Sekszpir drámájában bölcs, mely finom és csodálatos. Talán egyenes magyar lelkének volt idegen Sekszpir kitérkedhetetlen egyénisége. Bizonyára ilyen emberek kezébe kerültek Jókai könyvei is, akik áültették, lefordították, Szász Károly hibájába estek. Ilyen angol Jókait olvasott Roosevelt.

Mi magyarok tudjuk, ki volt Jókai és ki volt Mikszáth. Előd és utód. Melyik a nagyobb? Nem firtatjuk. Egy idegen, még ha olyan barátunk és érdeklődőnk is, mint Roosevelt, nem tudhatja, át nem érezheti azt, hogy mi volt ennek a nemzetnek, a magyar irásnak Jókai Mór. A legutóbb modern regénytől, amely ma hagyta el a saj-

tót. Az utolsó naphirig a Jókai magyarnyelve muzsikál a fülünkbe a szavak lelke az írás szelleme, ha más is, de Mikszáth Kálmánál is. Jókai nyelve tette lehetővé, hogy a magyar írás oly nagy íróvá növelt mint Mikszáth Kálmán.

Jókai iránt minden, csak nem hálás a magyar. Míg élt, kortársi mivolta és a politika hesegette fejről a gloriát. Mily bájos és boszantó volt például a dicső öreg, mikor a Bánffy-fele ex-lex idején megjelent az adóhivatalba és a kormány mellett tüntetendő adót fizetett. Aztán megbukott Komáromban, szülővárosában követválasztáson. A politika örölte népszerűségét, dicsőségét. Aztán megnősült és rokonsága bős hajsztát indított.

Midezen emberi gyarlóság rágódik most is a Jókai Mór emlékezetén. A sirja elhagyatott. A szobrára nem gyűlt össze a fele sem. Új idők és új generáció fogja csak feltámasztani Jókait az ő egyetlen, hasonlíthatlan nagyságában.

És mindezekért teszi bölcsen a nagy palóc, ha visszavonul a politikától. A nagy írók babérjait nem növeli, de hervasztja nálunk a politika, ez a csuf, üres és csak az ügyeskedőknek és ügyeskedő íróknak haládatos ipar. Egy Mikszáthnak árt.

T A R C A.

Egy nemzetközi asylumban.

„En édes Felicióm” — esengett a sápadt, barna arcú, szép sicíliai a kedvességhez, — vigyél el innen vissza Cataniába, szomorúszívű szenvedő anyámhoz, testvéreimhez, kik mindnyájan busulnak utánam. . . vissza Cataniába, hol ismét vidám leszek, hol a napsugárral kelünk majd megint . . . hol lány öleléssel köszönt Syracuse hajnali szelöje. S amint így könyörgött a leány, lassankint könyekkel telt meg két nagy fekete szeme.

Felició, a göndörhajú, eleven fekete szemű, szicíliai fiú is szomorúan, maga elé bámulva ült ott az össze repedezett zsir-foltos asztal mellett és nem szólt semmit Virginia, a kedvese kérésére.

A régi, több száséves épület bolthajtásos, kormosfalu söntésében mély csönd volt. Pedig minden asztalat, minden zugát ellepték az élet szerencsétlen hajótöröttei, akik mindnyájan szivszorongva várták ott azt a néhány napot, amely után végre haza segíti őket államköltséggel a genuai városi questura hivatal.

Azok az emberek, akik itt megfordulnak, mind csalódott lelkű koldus vándorok, akik

messze idegen földön elvesztett remények után, kimerült testtel, fásult lélekkel, minden erő nélkül jutnak már ide, hogy végre visszatérhessenek hazájukba, szülőföldjükre, oda, ahonnan valamikor bátor lélekkel, erős akarattal s ezernyi színes ábránddal indultak el világgá, valahol új életet, új örömeiket keresni.

Igazi nemzetközi társaság váltja fel itt egymást, hétről-hétre, ahol az őt világrész minden ismert nemzetének fiait meg lehet találni. Nemzetközi városokban, a nagy kikötőhelyeken hamar megszokja az idegen, hogy az egy nemzetiségű emberek rendszeren egy helyre jarnak. Ezt a nemzeti érzület hozza magával s ha akad is néha közöttük egy-egy meghasonlott lelkű vándor, aki úgy hiszi, hogy megtagadhatja a hazáját, itt a teljes elhagyatottságnak ebben az utolsó helyzetében a természetes életöztöne és faji erzése bizonyosan odavezeti őt, ahol honfitársaival együtt lehet.

Az albergo internacionaleban is így csoportosulnak egymás mellé ezek a fáradt, kimerült idegen országokat megjárt ideális világesavargók. Ahány asztal van ott, ahány stiltelen, undorító kenyszerlakásban, mindennütt egymáshoz szorulva, egy-egy faj fiait és leányait, lehet feltalálni.

Az egyik asztal mellett csupa fekete arcú néger fiúk ülnek. Erős, csontos arcukon néma, idegen bánat ül, fekete szemek ho-

mályosan csillógnak ki a mély szemüregéből s előrenyuló vastag széles ajkukból metszően világítanak ki hóteher, egészséges fogsoraik. Ha egy-egy világosabb olajbarna arcú brasíliánó vagy mulat kerül közéjük, ezt mindjárt meg lehet ismerni; ezek csendes szavu irigyelnivalóan erős, egészséges néger boy-ok többnyire angolul beszélnek s némelyik olyan pompásan beszéli ezt a nyelvet, mintha az anyatejjel szívtá volna magába. Nem csoda. A négernek rendkívül tanulékony emberek s rendszeren igen fiatal korukban kerülnek el a szülőhelyeikről, többnyire mint elhagyott, elhanyagolt, vagy éppen árva fiúk, akiknek valóságos szerencséjük, ha felkerülnek egy egy idegen hajóra matrózinásnak. Ez rájuk nézve igazi életmentés, mert az angol hajószolgálatban örökös kenyeret kapnak, pénzt is gyűjthetnek s a folytonos világjárásukkal egészen kiművelődnek. Nem egygyel beszéltem, akiben rendkívüli földrajzi, népismereti s kereskedelmi műveltséget ismertem meg s nem egygyel olyannal, aki 5—6 nyelven is folyékonyan beszélt.

Az egyik sarokban 6-an állnak s egy fiatal argentinai beszél olaszul a többihez a hazájáról, s amikor a hazája nevét kiejtette, könyekkel telt meg lázas nagy fekete szeme s nehéz mély sohaj szakadt fel a melléből.

Egy másik asztal mellett franciák ülnek.

Polgári leányiskola.

Városunk régi ideája — ezen kulturintézmény — kezd már a megvalósulás felé közeledni. Tele reménységgel várja nagyon sok szülő ezen iskola megnyitását. Akarat, a szilárd elhatározás kell, hogy meghozza az évek óta vajudó intézményt. A város fejlődésével parallel kell hogy haladjon a kulturája is.

Örömmel leszögezhetjük már azt, hogy az iskola felállítására nézve az érdekelt szülők és szakférjakból meg is alakult a magán polgári leányiskola szervező bizottsága a következőkép: elnök: Redl Gusztáv, társelnök: Téts Károly, titkár: Buday Lajos, pénztáros: Szücs Jenő, ellenőr: Dr. Hoffmann László, bizottsági tagok: Marton Gyula, Horváth Jenő, Dr. Klein Gyula, Weiler Kálmán, Frisch Jenő.

Megalakulás után letárgyaita a bizottság a legszükségesebb sürgős dolgokat. Határozottatott, hogy körlevelet bocsátanak ki a szülőkhöz, az esetleges tanulólétszám megállapítására nézve, minél fogva felhívottnak az érdekelt szülők, kik leánygyermeküket a folyó év szeptember 1-én kezdődő iskola I ső vagy II ik osztályába beiratni óhajtják, jelentkezzenek a bizottság titkáranál *május 15-ig*.

Ugyanazon jelentkezés alkalmával erről írásbeli nyilatkozatot is adnak, hogy a felállítandó iskolával szemben a szükséges szabályszerű kötelezettséget is vállalják. A tandíj és iskolai illetékek a következőkép állapítottak meg: beiratási díj minden tanulóra nézve 10 korona, az évi tandíj 160 korona, kedvezményes tandíj 100 korona, feltandíj pedig 80 korona. A tandíj első fele szeptemberben, a második fele pedig januárban fizetendő. Tandíjmentességet egyelőre korlátolt számban csak azok nyerhetnek, kik-

nek szüleik vagyontalanok és az előző iskolai évről *jeles* eredményü bizonyítványt tudnak fölmutatni. Természetesen ezen tandíj a tanulók nagyobb számára való tekintettel idővel lejjebb szállíttatik. Mindezeknek elbírálása annakidején a megalakítandó iskolaszék jogköréhez fog tartozni.

A leendő iskolai helyiség részletes tanulmányozására Weiler Kálmán biz. tag küldetett ki.

Titkár előterjesztette a vázlatos iskolai szabályzatot, szervezetet és iskolai normál felszerelést, valamint az aláírási iv és felhivas, végül a tanárnői állásra a pályázati hirdetmény szövegét, amit a bizottság elfogadott.

A pályázati hirdetmény közzétetik a „Polgáriiskolai Tanári Közlöny“ és a kultuszminiszterium „Hivatalos Közlöny“-e — május 1. számában. — Kérvények beadásának határideje május 15. A pályázótól megtekintatik, — mint a leendő magán polgári leányiskola tulajdonosától — a törvény szerinti polg. isk. tanári oklevél, — kiegészítve a kézimunka szakszerű ellátásával. A kérvények a szükséges mellékletekkel (születési bizonyítvány, oklevél, működési bizonyítvány. . .) az elnök címére küldendők.

Az iskola felállítására, felszerelésére és további fenntartására, valamint a tanárnő és a tantestület díjazásaira nézve a törvény és miniszteri rendeletek szerint feltétlenül megkivánható anyagi garanciát, majd e tárgyban szerkesztendő és az érdekelt szülők által aláírt okmány fogja tartalmazni. Ezen anyagiak elintézésére Szücs Jenő, Téts Károly Weiler Kálmán, Dr. Klein Gyula, és Frisch Jenő biz. tagok küldettek ki.

Egyéb a szervezésre vonatkozó részletek tárgyalása a kérvények és a kötelező aláírási iver beérkezése után, ezeknek sikerült elintézésével nyernek befejezést.

A mozgalom eredményekép, hogy ezen rég idő óta várt iskolafaj fennálljon — Tapolcza város tanügyének ez a része is megoldást fog nyerni. — A vidéknek is kell hogy központosító törekvései legyenek, ezáltal kulturális gócpontot teremtünk.

Legyen Tapolcza végre a kereskedő város mellett részben *kulturváros* is; — mert sok tekintetben mérvadó egy városra nézve — az érdekeken kívül — az iskola, mert amint egy nemzetnek, épugy városnak is nivóját nemcsak gazdagsága, de kulturája is emeli.

Meggyőződéseim szerint, ha majd idővel mindenki ezen iskola ügynek apostolává szegődik méltó lelkesedéssel és odaadással, — miáltal a magyar nemzeti közművelődést is emeljük — előbb-utóbb a fokozatos haladás útján kiépíthetjük nagyon könnyű szerrel és jóindulattal az *állami polgári leányiskolát!*

Buday Lajos.

Darányi beszéde választóihoz.

Április hó 21-én dr. Darányi Ignácot kerületünk képviselőjelöltjét 120 tagu küldöttség kereste fei, kikhez Ó Nagyméltósága a következő beszédet intézte:

Tisztelt Uraim! Hálás köszönettel veszem azon meleg és kitüntető szavakat, melyeket a pártnak nagyérdemü és fáradhatatlan munkásságu elnöke, Forster Elek t. barátom hozzám intézni az önök nevében és az önök küldői nevében, szives volt. Talán idő előtti a felajánlás és idő előtti a nyilatkozás is, mert hiszen még kiürva az országgyűlési választások nincsenek, de én azon körülményt is, hogy önök megelőzve az országgyűlési választások kiirtását, szivesek voltak már most megjelenni és felajánlani nekem a mandátumot, a szeretet és ragaszkodás jelének veszem, szintén megvallom, hogy mikor a mi politikánk zátonyra jutott, arra gondoltam, hogy a képviselőségtől visszavonulok, mert ilyen áldatlan viszonyok között felette

Közöttük két nő. Ezek már valamivel hangosabbak s főlényesen mosolyognak egymás között, ha valamelyikük a „szegény Itáliáról“ kezd beszélni. Ilyenkor megfeszül a mellük, mosolyra nyílik az ajkuk s elkezdnek beszélni hazulról, a „szép gazdag Franciaországról,“ ahol vidámabb, szebb és olcsóbb az élet, szerintük mint bárhol másutt a világon.

Ilyen francia könnyüvérséggel, könnyelműséggel beszélnek ők idegen népekről, bár franciát csak ritkán lehet látni messzebb földeken nagyobb számban. De ha Spanyolországról esett szó közöttük, akkor ők voltak a lehangosabbak s ezen a földön idegenek.

Egy la-platai ember valamelyik marsielle-i hajógyárban dolgozott. Egy éjjel — amint mondta — a nagy területen épült kikötőnek valamelyik végén éjszaka megtámadta őt mindenre elszánt, vakmerő alpache, összevissza szurkálták, kirabolták s ő akkor a kórházba került. Itt hónapokig feküdt, amíg felgyógyult. Aztán ismét megpróbált dolgozni, de elgyengült testével, erőtellenül, sehol sem tudták használni őt. Az „internacionale“-ban már csak azt várta, hogy a legelső délamerikai hajóval hazamehessen. Otthon, a hazájában, a végtelen mezőkön csendes pásztorkodásra vágyik s azt a reményét fejezte ki, a megrokkant testü, faradt ember, hogy még családát is alapíthat. Az alkalmi asztaltársai és hálótársa ezt mind őszintén kívánták is neki.

Hátul, a hosszú söntés egy kis asztalánál, ahova már alig világított el a helyiség egyetlen vizes-olajos lámpása, egy fehér, sápadt arcu nő ült egyedül. Eleinte csodálkozásra nyílt szemekkel, figyelve hallgatta azt a tompa, visszafojtott hangú, csendes társalgást, artikulálatlan soknyelvü idegen hangzavart, amelybe néha egy-egy erősebb basso is belevegyült. Meglátszott a tekintetén, hogy itt minden idegen ujszerű, bántó neki s ki lehetett olvasni a szeméből, hogy soha sem hitte volna, hogy valaha ide kerül. Görög nő volt, valami Teüdosz nevü görög városkából s csak annyit tudott meg albergo felügyelője róla, hogy — Párisban volt sokáig s onnan volt akkor hazatérőben. Többet nem lehetett kivenni belőle, csak nézett merengően maga elé s mikor már elunta hallgatni a férfiak értelmetlen beszédét, akkor ráhajolt két karjával az asztalra, ráhajotta a fejét s elkezdett lassan könytelenül sirni, fájdalmas, meg-megcsukló sóhajtásokkal. Ki tudhatta meg, micsoda mélyen meg-rázó családásokon, lélekgyilkos szenvedéseken mehetett át az egykori boldog Hellasz-nak ez a késői leányivadéka.

A söntésben metszeni lehetett a levegőt az erős, olcsó dohány sűrű füstjétől, amelybe a nyitott ajtaju pincének nehéz dohos szaga s a födetlen takaréktűzhely ételes, parázsüstös gőze vegyül. Ez a hely hosszabb idő után, a lassu, biztos elpusztulás méregbarlangja s az albergo egész személy-

zete tényleg már mind tüdőbajos ott. A orosz író „Ejjeli menedékhely“-ének ma már mindenütt ismert híres éjszakai söntéstanyája, amelyet egy nyomoruságos orosz község életéből rajzolt meg a capri-i apostol, — nem volt olyan kiáltó tanyája a testi élet megfertőzősének, mint ez a hely.

Amikor az éjszaka lassan ráterítette fekete szárnyát a városra, úgy osontak be ide a questura fél-internált, rongyos, bántóan szegényes külsejü alakjai, ezek a senki emberek, mint a kiverő állatok, amik éjjente lopva visszasompolyognak elhagyott odujukba, ahol éjszakára, ha hűvös, hideg, de mégis fedett helyén huzhatják meg magukat. Este kilenc óra tájban aztán előjött a kocsma odujából a felügyelő, kezében kulcsokkal s durva, érdes hangon felszólította az albergo kényszerü lakóit, hogy kettesével induljanak át az utcán egy régi rozoga, sikátorházba aludni. Ebben a házban, ahol már évek óta úgy állanak ott a pókhálós falak a vastag piszokfödte padlódeszkák, amióta az utolsó rendes lakók kiköltöztek onnét, nem volt egyetlen szoba sem, amelynek ép ablakai és ajtai lettek volna. A görbe lépcsőzetü téglából használt épületkövekből stíltelenül összerakott épület a régi olasz sikátor építkezés mintájára, több más épület közé van beszorítva, amelyet soha sem lehetett eléggé szellőztetni. Egyetlen kis udvara egy szemétdombra nyílik, ami már évek óta terjeszti ott a halálos betegségek mikrobáit. Össze-

1911

nehéz dolog a közérdeket szolgálni; de politikai barátaim és gazdatársaim, akikkel beszéltem e tárgyról, mindannyian sulyt helyeztek arra, hogy én tovább is a képviselőházban maradjak.

Ha szándékomat megváltoztattam, erre indított az a ragaszkodás, bizelom és barátság is, melyet az önök részéről minden oldalról tapasztaltam. Én úgy éreztem, hogy nem hagyhatom el a tapolczai kerületet, amíg a tapolczai kerület engem el nem hagy. Visszagondoltam az 1904-ik esztendőre; hálásan gondoltam vissza azon időre, amidőn önök nem engedték, hogy én csak egy óráig is mandátum nélkül maradjak. Akkor más kerületről is volt szó, de én Tapolczát választottam és pedig Tapolczát választom három okból. Először azért, mert olyan jellemes kerület, hogy pénzzel, ármánnyal vagy fenyegetéssel levenni lábáról nem lehet; másodsor választottam azért, mert a Balatonhoz régi emlékek fűznek; de választottam azért is, mert az önök kerületében a színmagyar tőzsgyökeres magyar fajt ritka jellemzetességgel láttam képviselve. Igaz, hogy én önök előtt most a hatalom birtokán kívül állok, de én önöket láttam már hasonló helyzetben, azt találtam, hogy önök nem változtak és egyenlők voltak irányomban mindenkor.

Én, tisztelt uraim! amint önök azt nagyon jól tudják, pártonkívüli állást foglalok el, mert a végleges megoldást, állandó kibontakozást egy napi párt keretében sem látom biztosítva. Már pedig mindnyájunknak azon kell dolgozni, hogy a végleges megoldás kulcsát megtaláljuk; mindnyájunknak azon kell dolgozni különbség nélkül, hogy az alkotmányosság folytonosságát fenntartsuk, mert csak így lehet a magyar faj szerepét fenntartani. Igen nehezek tisztelt uraim a közép álláspontok. Mindig nehéz volt, különösen olyan lobbonyékony fajnál, mint a magyar, a mérsékelt álláspont képviselése. De gondoljanak önök csak vissza arra a balatoni vasútra, amelyen érkeztek. Nem találtak-e a kocsi között ütközőket, puffereket; ezeket ütik jobbról, ezeket ütik balról. De ha ezek nem volnának, igen sok szerencsétlenség történhetnék. Mi, akik pártonkívüli álláspontot foglalunk el, bizonyos fokig a pufferek szerepét játszuk. Nem hálás szerep, de az ország jövője szempontjából talán szükséges ez az álláspont is. Kerülünk kell tisztelt uraim lehetőleg a nagy politikai válságokat, a nagy politikai összeütközéseket; kerülünk kell azért, mert nagy politikai válságok és összeütközések

töredezett ablaküvegein olyan vastag porréteg ül, amelyen a legerősebb napsugár sem tud áthatolni. Az ajtai a sarkaikból régen kiesett deszkadarabok, amiket óvatosan felemelve kellett az ajtókeretekhez állítani, nehogy az első erősebb lendületre korhadt deszkadarabonkint omoljanak össze.

Itt aludtak szalmazsákon s több hónapos használatban volt fekete ágynemükön, azok az elcsigázott visszavándorlók, akiket végzetük ide is elsodort, hogy fenéig üritsék ki az élet keserű, könyfakasztó martirumát. Pedig a sok rongyos ruhájú szegény emberek között nem egy volt, aki fehéren tartotta meg a becsületét, nyomoru életének egyetlen tőkéjét.

Ezeket a paria-életű embereket aztán esténként bezárták az odujukba, nehogy éjjel valamelyiknek eszébe jusson kimenekülni onnan a szabad levegőre.

Amikor pedig reggelenként betévedt oda, a régi kamara- és konyha lyukakban néhány fehér foltja a nappalnak, ezek a koldus-koldusok újra éledő reménnyel, tellélegezve, sietve hagyták oda nedves szalmazságyukat s mindegyiknek csak egy gondolata volt az, hogy; talán ma utoljára aludtak azon a helyen.

Enyedy Barnabás.

idejében szünetelnek a közgazdasági kérdések, szenved a mezőgazdaság, szenved az ipar és kereskedelem is; ezek nélkül egy országot nagygyá és hatalmassá tenni nem lehet.

Magyarországon nagyon sok a pótolni való, sokkal több a pótolni való, mint más országokban. Századokat eltöltöttünk küzdelemben, részben szabadságunkért küzdöttünk, részben védtük egész Európát a kelet ellen. Tehát lehetőleg kerülni kell az összeütközéseket, de másfelől a nemzetnek szerzett jogaihoz is tántoríthatatlanul kell ragaszkodni, és hogy ha olyan kísérlet merülne fel osztrák körök részéről, mely a mi közjogi birtokállományunkat visszafeljeszteni vagy visszacsinálni akarná, akkor minden magyar ember kell, hogy összeálljon és egész Magyarországot kell, hogy ilyen irány szembe találja magával. Most nem szabad elfelejteni egy nagy hazánkfia azon arany-szavait, hogy amely jogokat a nemzet önmaga föl adott, azok veszve vannak, amely jogokat azonban erőszakkal vettek el, vissza lehet még mindig szerezni.

Ami már engem egyénileg illet, ezuttal két körülményt kívánok kiemelni. Egyik az, hogy én közérdek szolgálatában a gyűlölség érzését nem ismerem. Fájdalom, mi rajtunk magyarokra megfogant a régi turáni átok, mely szerint „átok fogta meg a magyart, mert az soha össze nem tart.” Én a szenvedélynek oly fellebbanását, melyet most sokfelé látunk, nem tudom helyeselni.

Egy ilyen nemzetnek sohasem szabad, e gyűlölködésben odáig menni, hogy bármely pillanatban egy célra ne egyesülhessen s amit még kiemelik azt, hogy az én politikám mindig az volt, hogy a kis embert, a kis gazdát, a kisiparost és azok vezetőit, a magyar középosztályt kell segíteni és támogatni. Vegyünk csak természetből egy példát. A leghatalmasabb fának még a törzsét is megcsönkíthatják, az a fa újra kinő, újra törzset alkot, újra lombozata lesz, de mikor? csak akkor, ha egészséges és életerős gyökere van. Addig, míg a magyar nemzet nagy rétegeinek fejlődését, haladását, tudjuk biztosítani, addig nem kell félteni a nemzetet. Ha önök helyeslik ezen nézetimet, akkor azt hiszem, méltó vagyok bizalmukra és akkor örömmel és hálásan fogadom a kitüntetés, melyben jelöltetésem által részesültem.

Magyary Miklós kapolcsi ev. lelkes, zalai esperes pedig a következő szavakkal üdvözölte ebéd fölött Ö Nagy-méltóságát.

Balaton vidékéről mindnyájan azért jöttünk, hogy megtudjuk, vajjon az a lánc, amely Darányi kegyelmes urat a tapolczai választókerülethez fűzte, amely a mi szeretetünk, ragaszkodásunk tüzeiben, a Balatonvidék legönzetlenebb munkásának: Darányi Ignácnak keze által forrasztatott már régen össze, erős-e még, erős-e annyira, hogy elválaszthatatlanul fűzi hozzánk azt a férfiu, akit a tapolczai választókerület pártkülömbőség nélkül büszkén mondhatott a magáénak eddig?

Megtszélő reánk s választókerületünk közönségére nézve az a válasz, melyet a kegyelmes ur a küldöttségnek, adni szives volt, hogy ő újra a miénk lesz, újra azé a népe, melynek a koldusbot helyett, mit az a parányi féreg készített az egykor gazdag balatonvidéki népek, a kenyérbotját adta kezébe; újra azé a vidéké lesz, amelyen ő hosszú időközön keresztül élni fog. a vasszörny sokat jelentő dübörgésében s a vig szüretelők pajzán dalában!

Szeretett pártelnökünk úgy mondta, hogy minket a választóközönség, a nép küldött ide. Végeredményben igaza van, ámár az se magától tette, hanem a „hullámzó Balaton“ búbájós szava, a borág bimbónyílása mondta: menjetek el, hívjátok azt a férfiu közénk újra, aki szeretete, lelkesedése, munkája által nagy értéket, idegenek előtt

is becsülést: szép jövőt biztosított nekünk; hívjátok el, mert azt parancsolja a legszebb erény, a legritkább virág: a hála!

A trójai háború mythicus alakjáról: Achillesről mondja a mythologia, hogy születésekor anyja azt a jóslatot vette, hogy fiára vagy hosszú, de dicstelen, vagy rövid, de dicső élet vár, válasszon! Nem néhez kitálatni, hogy az anyai szeretett csudálatos érzése ez utóbbit választotta; de hogy az anyai szeretett mégis kárpótolva legyen a rövid, bár dicsőségteljes életért, az istenek-től halhatatlanságot is kért fia számára. E célból tűzben égette, majd a Styx vizébe mártotta fia testét s így lőn fia halhatatlanná, sebezhetetlenné.

Mélyentisztelt társaság!

A politikai téren mélyreható változások történnek... mintha csak eltűnni látnók egyes kiválóbb szereplőknek homlokáról a nimbust, — sokan megsebesültek... de a mi Darányink nem, mert az ő szíve, lelke, gondolkodása, jelleme tűzben égett, Styx vizében fűdött!... Mi volt a tűz, mi volt a Styx? az az igazi, önzetlen hazaszeretet, mely a hatalmat nem a maga, hanem a nép érdekeiért kereste; a korrekt jellem, a megalkuvást nem ismerő szilárd meggyőződés, főleg a munka, amelyet a politikai élet forgatagában soha, semmi körülmények között se tévesztett el szemei elől, a mi Darányink! Neki multjában van jövője, pedig az a jövő épül fel sziklaszilárd talajon, melynek a becsületes munka a multja, munka a fundamentuma!...

Ha volna sötét pont a haza egén, ha volna aggodalom a haza jövője iránt az önérdékeken felül emelkedő ideális honfielekek előtt, akkor Darányinkhoz hasonló lelkek a sötét pontot csillaggá: a haza boldogságának reménycsillagjává változtatják.

Azt mondta a kegyelmes ur szeretett pártelnökünknek, hogy kétszeresen megtisztelő rá nézve az impozánsan megnyilatkozott bizalom, midőn már nincsen hatalmon! Én ellenkezőleg azt mondom: ma is hatalmon van! Igazolja éppen a bizalom, melynek tanujele a százas küldöttség jelenléte; hatalmon van, de oly helyen, amelyen nem terem gyűlölködés, nem bántja rosszakarat: a tapolczai választókerület közönségének szíve felett van ő hatalmon, ahol munkája nyomán a hála, elismerés virága fakadt.

Én mélyen tisztelt társaság!

a mi Darányinkban a munkát tisztetem; a munka előtt teszem le az elismerés koszoruját. Én Darányi kegyelmes urra, mint a hamisítatlan magyar nemzeti munka tipicus képviselőjére: a mi szeretett képviselőjelöltünkre emelek poharat, kívánva, hogy Isten szellemi és testi erői birtokában tartsa sokáig a haza s a választóközönség javára!

Tapolcza utcáinak kikövezése.

Mult számunkban említett, ez ügyre vonatkozó h iradásunkat a közönség bővebb tájékozása szempontjából, az indítvány teljes szövegével egészítjük ki. Az indítvány, amit képviselőtestület egyhangulag elfogadott, a következő:

Tapolczára 3 évi átlagos statisztikai kimutatás szerint évente az állomásra föladatik 1800 waggon áru, leadatik 2000 waggon áru, összesen tehát 3800 waggon áru, melyből teljes waggon áru 2500 waggonra, darabáru 1300 waggonra tehető 2500 waggon árunál 100 métermázsánként 2 koronájával befolyna 5000 korona, 1300 waggon darabárunál 5 koronájával befolyna korona 6500. kor. Összesen: 11500 kor.

Ezen biztosnak tekinthető jövődelem megfelelően 200.000 korona tőkének. Ezen összegre jelenleg még teljesen nincs szükségünk, mert a város területén a keszi-uli elágazástól a róm. kath. temetőig terjedő ut

Nyári menetrendek kaphatók: LÖWY B. könyvkereskedésében.

állami és annak az állam helyezte kilátásba csekély községi hozzájárulással kisköbörkölattal való befödését. A városnak ideiglenesen csak a temetőtől a vasutig, nemkülönben a Simon háztól szintén a vasutig, nyitandó új utat kellene megkésztíteni.

Hogy mennyire fontos ezen két ut megcsinálása, kiviláglik abból is, hogy évente a vasuti utra legalább 10 waggon bazalt lett hordva, mégis legtöbbször használhatlan állapotban van, pedig vidékünk összforgalmának 10-ed része ezen az uton bonyolódik le.

A kövezetvám díjakat, mint más helyeken is, a vasut szedné be és minden hó 1-éi beszovaltatná a városnak. Ezzel szemben a város kötelezi magát a felveendő kölcsönt kizárólag utak, utcák burkolására, nemkülönben a már megkezdett csatornázás folytatására fordítani.

A kövezetvám belyő jövedelme kizárólag a fent említett célokra lesz fordítható.

H I R E K.

Népünnepély előtt.

Kórházegyesületünk agilis vezetői, ismét egy rendezendő népünnepély jövedelmével akarják gyarapítani a kórház építésére szánt alapot.

Népünnepélyt rendeznek, hogy mulassunk, ünnepeljünk az egyesület magasztos eszméjének megvalósításáért: a kórház felépítéséért.

Mint minden kulturális intézményünket, úgy ezt is, magunknak, a saját erőnkől, a közönség áldozatkészségéből kell felállítanunk. Az egyesület vagyonának emeléséért végig is szórakoztatta a közönséget egész télen, most pedig folytatja egy jótékony célú vásárral összekötött népünnepélyt.

Ez alkalommal tehát sokat kell vásárolnunk, hogy a kórházalap gyarapodjék. Az árut az egyesület asszonyi ügyességgel szerzi meg. Lelkes hangú körlevélben, amelyben hivatkozik az egyesület nemes feladatára, szegénysorsu betegek ápolására, felkéri a tapolcai kereskedőkkel összekötésben lévő gyárosokat, nagykereskedőket, hogy tekintve a kórház építésének szükségességét, ingyen áruikkal támogassák a jótékony célú vásárt.

Sikerrel biztató is a terv, mert mint értesültünk több cég tekintélyes mennyiségű árut küldött az egyesület vezetőségének. Reményünk lehet egy nagyszabású népünnepélyre, ahol mindenki fedezheti csekély mennyiségben szükségletét a jótékony célú mezében. Ismét pompázni fog a mi kis ligetünk. A tavaszi zöld köze a jótékony célú sátrai útnek tanyát, amelyekben csudaszótes ruhájú leánykák fogják elárusítani az ingyen árukat.

Es ki nem fog ott venni, csak azért is, mert jótékony célú a cél és hogy a már sokáig vajdó és a közönségnek, kereskedőknek, iparosoknak annyi áldozatába kerülő kórház végre közelebb jusson a megvalósuláshoz.

Ez fogja remélhetőleg sarkalni kereskedőinket is, mikor azt mondjuk, hogy ismerve humanus gondolkodásukat, fogékonyágukat minden szép és üdvös iránt, csak elő fogják

mozdítani az eszmét azért is, hogy tekintélyüket latba vetik a felkért cégeknél a jótékony célú vásár sikere érdekében.

Ha ez így lesz, akkor a siker csábító várásával kecsesget a vásár-ünnep. Ünneplők mind többen és többen lesznek az egyesület hajóján, mind jobban feszülnek az evezéstől fáradt karok, a kötelek a kormányos kezében mind biztosabban vezetik a hajót a szirt és zátony között, mind gyorsabban, erőteljesebben hangzanak az evezők csobogásai, amelyek mindig közelebb viszik a jótékony ság, az emberszeretet egyesületének hajóját a csábító, kéklő partok felé.

Halálozás. Molnár József taliándörögdi plébános f. hó 25-én 75 éves korában meghalt. Pártársai és hívei nagyszámú részvételével temették el.

Eljegyzések. Baller József légrádi vendéglős eljegyezte Fülöp Károly tapolcai lakos leányát Margitot.

Gulyás Dávid posta- és távirat tiszt eljegyezte Weisz Karolint Sajószentpéterről. (Minden külön értesítés helyett.)

Gyermeknap. Az évenként megtartani szokott gyermeknap Tapolcán ma, holnap és holnapután lesz megtartva.

Országos vásárok. Holnap 2-án Lesencetomajon állatvásár, 3-án Sümegen szibés állatvásár, 4-én Tapolcán állatvásár lesz.

Zala vármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi május hó 5-én Zalaegerszegben gyűlést tart, melynek bennünket érdeklő tárgyai lesznek: Taliándörögdi község választó polgárainak kérvénye a községnek a csabrendeki törvényh. bizottsági tagválasztó kerületből a monostorapáti választókerületbe leendő átsatolásáért. Aranyódi János és társai fellebbezése a tapolcai rendőrbiztos választása ellen. Lesencetomaj község vásári helypénzszedési díjszabályzata. Tapolca nagyközség képviselőtestületének az u. n. tanárkerület ingatlank eladása tárgyában hozott határozata. Tapolca község előjáróságának kérvénye vásáráthelyezés, továbbá márciusi és májusi országos állatvásárának kirkodó vásárokkal leendő kibővítése iránt.

A kórházegyesületnek választmánya és vigalmi bizottsága ma vasárnap délután 4 órakor a város háza tanácstermében gyűlést tart. Tárgya lesz a szokásos tavaszi népünnepély rendezése és módozatainak részletes megállapítása. — Amint az előjелеkből ítéhetjük, már is nagy az érdeklődés a tervezett népünnepély keretében megtartandó „vásár” iránt, — s nagy a remény, hogy az idén ismét nagyobb összeg fog jutni a kórház egyesületnek. Kívánatos, hogy egyúttal — támogatva az elnökség ügyes terveit — minél számosabban vegyenek részt, tekintettel a kitűzött tárgy fontosságára. — Ezúton is tehát meghívja a választmány és vigalmi bizottság t. tagjait az elnökség.

Az ököritői tűzkatasztrófa áldozatai hátramaradottjainak segélyezésére Békefi Pál zalaegerszegi zenetanár 1910. május hó 1-én Zalaegerszegben a „Korona” szálloda nagytermében növényekéi közreműködésével hangversenyt rendez.

A Gazdakör igazgató választmánya f. hó 10-én délelőtti 10 órakor a kör hivatalos helyiségében gyűlést tart.

Kanyaró járvány Nagykanizsán. A múlt hét folyamán Nagykanizsán oly rohamosan

terjedt a kanyaró járvány, hogy kénytelen volt a polgármester az összes elemi iskolákat bezárni.

Teniszpálya. Minthogy a teniszpályák teljesen elkészültek a szép kellemes tenisz sport nálunk is megkezdődik. A tavaly alakult teniszszelő társaság saját erejéből, nagy áldozatok árán az idén két pályát nyit meg s így módot nyújt nem tagoknak is a játékhöz, amennyiben hetenkint hétfőn, szerdán és szombaton délután 4-5, 5-6, 6-7-ig a pálya esetleg jelentkezőknek szabadon áll.

Játszani lehet 2, 3, vagy 4 tagu csoportokban, csoportonként és óránként 2 korona díj mellett. Jelentkezéseket a társaság elnöke Dr. Kovács Vilmosné urnő fogad el.

Pályaszabályok a tenisz pályánál vannak kifüggesztve.

Postaügynökség Balatonyörökön. f. hó 9-án Balatonyörök elnevezéssel, a vanyarcvashegyi m. kir. postahivatal ellenőrsége alá helyezett postaügynökség lép életbe, melynek forgalmköre Balatonyörök községre, továbbá Beczehegy, Mihályházipusztá, Paphegy, Csekény és Zsebhát szőlőhegységekre terjed ki.

A nevezett új postaügynökség bárhová szóló levélpostai küldemények, továbbá csak is a belföldre. Ausztriába, Boszniába és Hercegovina, valamint Németországba szóló 1000 K. értéket meg nem haladó pénz és csomagküldemények felvételével, leadásával és utalványok, nem különben postatakarékpénztéri ügyletek közvetítésével van megbízva.

A postaügynökségnél takaré- és eszegetet csak 1000 K. erejéig fogadtatik el.

Ki akar tanító lenni. A csáktornyai, pápai és dévai állami tanítóképző intézetek az 1910/1911 tanévre felvételi pályázatot hirdetnek bővebb értesítést adnak a nevezett intézetek igazgatóságai.

Leány üdülőhely a Balaton mellett. A kaposvári Erzsébet-Kör leánygyermekrek részére a nyári szimido tartamára a Balatonpartján, gróf Zichy Ödön birtokán, ki erre a célra 3 hold területet Fonyód és Béletelep közeleében ingyen adott át, — üdülőhelyet létesít.

A Gazdakör tagjaihoz. Ez uton is értesíti a gazdakör tagjait, hogy a gálicz és raffia megérkezett, és azt a küldött utalványokra, amit a rendelőnek sajátkezűleg kell aláírni, Pepper Gyula tapolcai kereskedőnél átvehetik.

Félnapos tanítások a középiskolákban. Az állami tisztviselők egyhuzami hivatalos óráival úgy látszik párhuzamban rendel most el a közoktatásügyi miniszter, hogy a középiskolákban a jövő tanévtől kezdve, szinten egyhuzamban legyen a tanítás. Helyes is a rendelet, mert bizony az eddigi szokás szerint az állami tisztviselők új munka idejének behozatalával nem ebédelhettek volna együtt gyermekeikkel a szülők.

Kivándorlás a Dunántúlról. A soproni határszéli kapitányság jelentése szerint, a múlt évben Sopron, Moson, Vas és Zala megyékből 36775 ember vándorolt ki Amerikába, ezzel szemben 2195 tért vissza. Szomorú képe ez a Dunántul erővesztésének.

Csendőrség Lendvavásárhelyen. Lendvavásárhely község és környékének közbiztonsága tette szükségessé csendőrség felállítását, amely május 1-től kezdve működik és 5 tagból áll.

!! CSODÁT MÍVEL !!

szárított hízósértéstrágya

szőlőben, kapásoknál és minden gazdasági növénynél.

A gyártás korlátolt, azért kérjen mielőbb közelebbi ismertetést, árajánlatot, s ámtalan szakvéleményt:

Rendeléseket felvesz és felvliágositást ad: **FOGNER ISTVAN Tapolca.**

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Bosányi, Schlotrumpl és Társa cégtől, Budapest, IX, Üllői-út 21. szám.

A hercegprimás Balatonfüreden. Vaszary Kolos bibornok-hercegprimás Balatonfüreden tíz nap óta tartózkodik, igen jól érzi magát. Az egyházfejedelem szép napos időben a Balaton partján, — vagy nyaralója parkjában hosszabb sétákat tesz, míg kedvezőtlen időben lakosztályában marad és nagy buzgalommal intézi az érseki főegyházmege ügyeit.

Tanulságos előadás Kath. Legényegyletben. Eberhardt Béla veszprémi kegyesr. főgymn. tanár közreműködésével tegnap este és ma este a Kath. Legényegylet helyiségében ismeretterjesztő előadás volt illetőleg lesz vetített képekkel. Tegnap este *A föld katasztrófái, A világ vége, Az üstökös* képsorozat volt bemutatva, ma pedig *Spanyolország és a Bikaviadal* kerül bemutatásra. Belépő jegyeket Koncz Józsefnél lehet váltani. Ajánljuk tanulságos előadást az érdeklődők figyelmébe.

Katonák átvonulása Tapolcán. A marburgi 3-as tüzérek tábori tarack ezrede május hó 12-én Tapolcára érkezik, hogy két napi pihenő után folytassa útját a veszprémmegyei Hajmáskér felé, hol lövőgyakorlatokat fognak tartani. Az átvonuló tüzéreket 3 törzstiszt vezényli és 25 főtiszt, 240 tagu legénység, 210 ló, 16 ágyu és 12 társzeker képezi a sereget.

Új vasuterv Tapolczáról. Kereskedelmi m. kir. miniszter 20773/1910 sz. leiratával Zalaszentgrót község képviselőtestületéből alakított végrehajtó bizottságának — Tapolcza állomásból kiágazólag Lesencetomaj-Németfalva, Zalaszentő, Cserhátmajor, Vindornyalak, Sénye és Udvarnok érintésével esetleg Vindornyaszőlős és Kisgömbö községek érintésével a d. t. h. é. vasutak zalaszentgróti állomásig vezető h. é. vasut vonalaira az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Gőzhajómenetrend a Balatonon. Folyó évi május hó 1-től május hó 31-ig, Balatonboglár, Révfülöp, Badacsony és vissza a következő lesz: Balatonboglárról—Révfülöpre indul naponként délben 12 óra 15 perckor és este 7 óra 15 perckor Révfülöpről—Badacsonyra délben 12 óra 50 perckor Badacsonyból—Révfülöpre délután 4 óra 30 perckor. Révfülöpről—Balatonboglárra délelőtt 9 óra 30 perckor és délután 5 óra 45 perckor. kiadóhivatalában. Ára 40 filler.

Vasúti nyári menetrend kapható lapunk kiadóhivatalában. Ára 40 filler.

Közeledik a Halley üstökös. Április hó 24-én éjjeli 2 órakor látták meg először az ógyallai időjelzőintézet tornyából, a csillagvizsgálók a közeledő üstökös. Az intézet vezetője Tass Antal, a többek között a következőket mondja róla:

Május 19-éig a Halley-üstökös nem lesz látható szabad szemmel, de már 19-ike után az üstökös a nap után fog jární és ekkor, tehát május 20-án már szabad szemmel is megláthatjuk. Ettől fogva minden nap egy órával később jelen meg; míg végre eltűnik. Azt hiszem, az üstökös családást fog okozni, mert úgy látszik, a csövája nagyon kicsiny.

Mértékjavítás. Szollár Gáspár tapolczai lakatosmester a múlt hónapban kiváló eredménnyel végezte a győri m. kir. állami f. és fémipari szakiskolában a két hétig tartott mérlegjavító tanfolyamot, amely őt mindenmü mérleg és súly javítására jogosítja. Felhívjuk tehát az érdekelte közönséget e körülményre, mert így most nem kénytelenek mérlegeiket Nagykanizsára cipelni javítás végett.

Pályázat. A lesencetomaji körjegyzői állásra május 18-iki határidővel Karácsony Kálmán tapolczai főszolgabíró pályázatot hirdet. Javaldalma 1600 K. készpénz, természetben való lakás, a magánmunkálatok utána vármegyei szabályrendeletben megállapított díjak és irodaátalány. A választás május 21-én délelőtt 10 órakor lesz a lesencetomaji körjegyzői irodában.

Agyonlőtt vadászó. A kiskanizsai erdőben Bőjte János erdőőrt f. hó 27-én este 9

órákor az erdőben szolgálat útjában két fegyveres vadászó megtámadta reá is lőttek, mire Bőjte szintén fegyvert használt és egyik vadászót agyonlőtte, a másik pedig elmenekült.

Goldmark Keszthelyen. Goldmark Keszthely nagy szülőtte ünnepélyének előkészítésére lázasan folyik a munka s a 150 tagu országos nagybizottság a 150 tagu helyibizottsággal versenyezve dolgozik, hogy hazánk nagy fia a 80-ik születésnapját — a nagy muzsáját megillető fény és dicsőségben — ünnepelhesse szülővárosában.

A katonai kórházak jelentései szerint a „természetes Ferencz József-keserűviz gyorsan és biztosan hat és hosszabb használat után sem idéz elő rossz utóhatásokat. A betegek szívesen veszik be, mert ize nem kellemetlen.“ A „Ferencz József“-keserűvizet ezen kiváló tulajdonságai teszik mindazoknál nélkülözhetetlenné, kik gyakran vannak hashajtóra utalva.

Hamis százkoronás. Több vidéki város rendőrségétől vett értesítés szerint feltűnően jól hamisított százkoronás bankjegyek vannak forgalomban, — melyekről megállapították, hogy azok egy és ugyanazon bankgyárban készültek. A közönség kíváncsán tájékoztatása szempontjából a következőket vesszük ki a rendőri körlevélből. A hamisítványok főbb ismertetőjelei: A hamisítványon a számok úgy a magyar, mint a német szövegen kissé ferdén vannak nyomva, a bankjegyen az egész rajz a valódinál mintegy 2 mm.-rel kisebb. A színárnyalatok az eredetinel sötétebb zöld színűek, az olajnyomás, valamint a szövegben levő kerek rózsáalak a hamisítványon nem látható. — Mindkét oldalon a szöveg közepén levő „Száz korona“ Hundert kronen“ szavak fehér árnyalata hiányzik, ugyszintén az itt elhelyezett apró piros pontok a hamisítványon zöld színűek. A papír az eredetitől minőségre szintén eltérő, durvább, a tapintásnál érezhető, hogy nincs kellőleg simítva, illetve fényezve. — A hamisítvány száma 19094, series 1221.

Nem szabad sorozni. A honvédelmi miniszter leiratot intézett Zalavármegye alispánjához, amelyben értesítette, hogy az ex-lex ideje alatt ujonozni nem szabad. Meg az önként jelentkezőket, valamint az az egyéves önkéntesi joggal bírótat sem szabad sorozás alá bocsátani. Kivételt csak a nem magyar honosságu önként jelentkezőkkel szabad tenni ezekkel is csak abban az esetben, ha az önként jelentkező külföldi honos illetőségi hatósága a sorozás dolgában külön megkeresi a vármegye hatóságát.

Nem lesz harmadosztályu kocsis a gyorsvonaton. A magyar államvasutak igazgatósága egy időben azzal a tervvel foglalkozott, hogy a gyorsvonatokkal harmadosztályu kocsikat is járat,

Kísérletképpen meg is próbálták, úgy látszik azonban, hogy a kísérletek nem váltak be. Most pedig Marx János, az államvasutak új elnökigazgatója, egy újságíró előtt kijelentette, hogy nem tartja kivihetőnek a gyorsvonatoknak harmadosztályu kocsikkal való felszerelését. Marxnak erre vonatkozó nyilatkozata így hangzik: Én nem tartom kivihetőnek ezt az újítást. De, hogy tovább menjek, szükségesnek sem tartom. Olyan nagyok a pénzügyi akadályok, hogy már ez egy ok is lehetetlenné teszi a reformot.

Különcz községi képviselő. A múlt héten tartott képviselőtestületi gyűlésen egy fontos a és a községre igen szép haszonnal járó ügyben névszerinti szavazást rendelt el a községbíró. A jelen volt 34 képviselő mi sem természeteseb „igen“-nel felelt a feltett kérdésre csupán egyik új patricius azzal a kijelentéssel, hogy legalább egy legyen aki nem—mel szavazzon, nem—mel

szavazott. No lám mégis csak boldog a magyar mikor még a jó és hasznos sem kell neki.

Az új adótörvény életbelépésének megakadályozása. A pécsi kereskedelmi és iparkamara fölterjesztésben arra kérte Hieronymi Károly kereskedelmi minisztert, hogy az új adótörvények életbelépésének elhalasztása és a törvények revíziója érdekében a pénzügyi kormánytól közbenjárni sziveskedjék. Hieronymi miniszter most arról értesítette a pécsi kamarát, hogy a kért irányban a pénzügyminiszternél közbenjárt. Így tehát valószínű, hogy az új adótörvényeknek 1911 január 1-én való életbeléptetésére nem kerül a sor.

A földművelésügyi m. kir. Miniszterium megbízásából a Fenyőháza és Rankfüred, állami kezelésben levő szállóadát a budapesti asztalosok butorcsarnok Szövetkezete rendezte be, praktikus sima angol, modern butorokkal, bebizonyítva ezzel versenyképességük és megbízhatóságukat. Ajánljuk t. olvasóinknak eme bizalmat érdemlő Szövetkezet készítményeinek megtekintését és pártolását. Közlebbi adatokat mai számunkban megjelenő hirdetésünk nyújt.

CSARNOK

Kis unokám halálára.

Folyik könyvem, kedves fiu, utánad,
Egész valóm miattad csak bú-bánat.
Léted, kedves, sok örömmel eltöltött.
Ezért kimulasodon sok könyv ömlött.
Korán vitted el kedvesid reményét,
Irt, hol találunk a nagy veszteségért?

Isten nyugasztaljon angyali között,
Ovja kedvesid, leljenek örömet.
Zsenge gyermek áldott legyen emléked!
Isten vigasztalja a bánatos születeket!

Barát Almós.

KÖZGAZDASÁG

Adriai biztosító társulat. Ezen biztosító társulat idei közgyűlése, melyen az 1909. évnék — a társulat alapítása óta 71. üzlet-évnék — zárószámadatai terjesztettek elő, április hó 23-án ment végbe. Ebből az üzleti jelentésből a következő lényegesebb adatokat emlíjük fel: Az életbiztosítási ágazatban 76,108,292 korona biztosítási összegről szóló ajánlat nyújtott be; a kiállított kötvények 67,022,909 korona tőkeösszege szólnak. Az 1909. december 31-én mutatkozó állomány biztosított tőkében 436 millió korona összegre rug, a biztosított évi járadékok összege pedig 1,368,561 koronára. Halál- és elerési esetekben, valamint életjáradékok fejében 9,609,539 korona fizettetett ki. Az életbiztosítási díjtartalék az 1909. év végén 122,190,407 koronát tett, a múlt évhez képest tehát 6,964,348 korona többlet mutatkozik a társulat számlájára. A díjbevétel a tűzbiztosítási ágazatban 26,255,223 korona volt, a szállítmánybiztosítási ágazatban 2,576,392 korona, a betörés elleni biztosítási ágazatban 548,140 korona. Károk fejében 20,121,980 korona jutott kifizetésre. Az elemi ágazatok díjtartalékai 18,974,532 koronát tesznek. Osztalok fejében részvényenkint 280 korona kerül kifizetésre (1908. évben 250 kor.) A társulat tartalékai 1909. évével (a függő károk 4,089,477 koronát kitevő tartalékának kikapcsolásával) 134 millió koronára rugnak. A társulat a múlt év folyamán befejezte milánói házának újrapépítését, Budapesten és Prágában pedig igen előnyös fekvésű ingatlanokat vásárolt melyek — legközebbi évek során végbemenő felépítések — után a társulat illető irodáinak befogadására fognak szolgálni.

Nyári menetrendek kaphatók : LÖWY B. könyvkereskedésében.

A tapolczai m. kir. adóhivataltól.

3208/1910. sz.

Hirdetmény.

Ezernel közhírré tétetik, hogy a tapolczai m. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák folyó évi május hó 1-től hétköznapokon délelőtt 7 órától délután 1 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9-11 óráig tartatnak meg.

Be és kifizetések teljesítenek hétköznapokon délelőtt 8-12 óráig.

Tapolcza, 1910. április 25-én.

M. kir. adóhivatal.

Czunf Faragó
m. kir. adótárnok. m. kir. ellenőr.

2 drb.
fényképező gép

13x18 cm. 18x24 cm. nagyságu, állvánnyal kazetákkal objectivvel igen

jutányosan eladó.

Tapolcza, Viola-utca 3.

Polgári iskolát végzett

jó házból való fiu

fűszer- és csemege kereskedésbe

TANONCZNAK

felvétetik.

Czim a kiadóhivatalban.

A Sümegi-utczában levő házamat eladom, esetleg szőlővel elcserélem.

Az épületben van 4 szoba a szükséges egyéb helyiséggel, külön épületben mosókonyha és faház, nagy kert, lugassal; a házban villany bevezetve, s adómentes az épület; a telek kiterjedése 360 □ öl.

Értekezhetni lehet velem bármikor.

Tapolcza, 1910. április 26.

Horváth Jenő
főjegyző.

Egy butorozott szoba

a polgári isk. szemben

— KIADÓ. —

Cim a kiadóhivatalban.

Élővirág koszoruk és csokrok

cserepes virágok kaphatók,

UTCZANYITÁS folytán több HÁZHELYET is elad.

Kiss István kertész

Tapolcza, vasuti liget mellett.

2104. szám. tkv. 1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint dr. Kovács Vilmos ügyvéd által képviselt Talabér Emerencia nemesvitai lakos végrehajtónak Mórocz Pál badacsonytomaji lakos végrehajtást szenvedő elleni 90 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság területén levő: a badacsonytomaji 863. sz. tjkvi 73. hrsz. alatt felvett ház és udvarból Mórocz Pált illető 1/8 részre 320 korona, a badacsonytomaji 915. sz. tjkvi 595/a hrszám alatt felvett és A. 7213/1898. sz. alatt 400 frt. agrár kölcsönrel terhelt donáthegyi pincés szőlőből ugyancsak Morocz Pált illető 1/8 részre 816 korona, ezennel megállapított kikiáltási áron elrendeltetik és erre határidőül:

1910. évi mujus hó 25. napjának délelőtti 10 órája

Badacsonytomaj községhezához kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár két harmadánál alacsonyabb áron el nem adnak.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 20 %-át vagyis 64 kor. és 163 korona 20 fillert készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál, és Badacsonytomaj községhezához betekintethők.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1910. évi április hó 12-én.

Müller, sk. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelesítéseül:
Ján István kir. tkkönyvvezető.

Mindenféle napilapok, folyóiratok kaphatók és azokra előfizetni lehet a „Tapolczai Lapok“ kiadóhivatalában.

Globin
a legjobb
Czipótisztítószer

ZACHERLIN
Csak üvegekben-ahol a falragasz ki van függesztve.

HIRSCH JÓZSEF
HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:
Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna
és szalámból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsír,
haj és zsírszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

NAPONTA SAJAT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBASZ, PARIZSI ÉS SZAFALADÉ
Legolcsóbb napi árak.

**Kapható kátrány-aszfalt
lemez, kátrány,
karbolium, grossol, stukatur-
nádfonat és égetett mész a
legolcsóbb áron.**

Keszler Aladárnál,
Tapolczán.

51-52

Ügynökök.

Utazók, képviselők és mind olyan
személyek, akiknek magánfelekkel,
ismeretségük van, azonnal és minde-
nütt, minden helységben, városban és
járásban, egy új minden családban
eladható cikk eladásra száz korona
készpénz fizetés és magas provízió
mellett felfogadtatnak.

**Ájánlatok „Jó mellékkereset 1910” je-
lige alatt Rudolf Mossehoz, Prága címre
küldendő.**

Craig-Millár telivér angol mén és
Vihar félvér kanczától származó és a
kisbéri m. kir. állami ménesben nevelt

**Craig-Millár 8 nevű ménlő fedez
idegeneknek is tizenegy korona fedez-
tetési díjért legfeljebb négyszer egy kancát
Szigligeten**

B. Puteáni Géza urnál
Tenyészigazolvány kiadatott 1910.
március hó 18-án.

Zalavármegye közigazgatási bizottságától.

1457. szám
kib. 1910.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. Minis-
ter Ur a balatonvidéki vasut céljaira
szükséges és a Balatonudvari község-
ben a község-házánál kitett kisajátítási
tervekben feltüntetett és

I. a balatonudvari r. kath. iskola
tulajdonát képező és a balatonudvari
31. sz. tjkvben. 135. hrsz. a. felvett,
a Kereszfai dűlőben fekvő 3 hold és
600 □ ölnyi szántóból 508 □ öl,

II. a balatonudvari-i r. kath. lelkész-

ség tulajdonát képező és a balaton-
udvari-i 158. sztkvben. 133. hrsz. a.
felvett 700 □ ölet kitevő rétingat-
lanból 358 □ öl kiterjedésű ingatlan-
részekre a kisajátítási eljárást 1910.
évi március 23-án 13183 III-l. sz. a.
kelt rendeletével az 1881-41. tc. 32.
elrendelte.

Zalavármegye közigazgatási bizott-
sága ennelfogva a hivatkozott t. c.
33. és következő szakaszaiban előirt
bizottsági eljárás foganatosítására Odor
Géza köz. bizottsági tag elnöklete
alatt Csemez Pál zánkai és Vastagh
János tapolczai lakos, törvh. bizottsági
tagokat és Czobor Mátyás vármegyei
aljegyzőt küldötte ki, s a tárgyalás
határidejéül balatonudvari községben
1910. évi május hó 3-ik napjának d. u.
4 (négy) óráját tüzi ki, a tárgyalások
színhelyéül pedig Balatonudvari köz-
ség-házát jelölte meg.

Erről érdekeltek azzal értesítettek,
hogy a kisajátítási tervet és össze-
írásokat a tárgyalás napjáig balaton-
udvari községben a község-házánál,
ahol azok közszemlére kitétettek, meg-
tekinthetők; továbbá, hogy a kikül-
dött bizottság a kisajátítási terv meg-
állapítása felett akkor is érdemileg fog
határozni, ha az érdekeltek közül
senkisésem jelennek meg.

Végül felhívja a közigazgatási bi-
zottság az érdekelt tulajdonosok fig-
yelmét az 1881. 41. t. c. 36. §-ának
rendelkezésére, mely szerint a meg-
tartandó bizottsági eljárás alkalmá-
val jogában áll a tulajdonosnak a
kisajátítási terv ellen s minden telek-
könyvi érdekeltnek a felajánlott ár
ellen felszólalni, kifogásait jegyző-
könyvbe vétetni. Ennek elmulasztása
azon jogkövetkezményekkel jár, hogy
a nem nyilatkozóra nézve a kisaja-
títási terv és a felajánlott ár végleg
megállapítottak és általa elfogadott-
nak tekinthetik.

Kelt Zalaegerszegen, Zalavármegye
közigazgatási bizottságának 1910. évi
április hó 12-én tartott rendes havi
ülésében.

Árvay

alispán, mint a közigazgatási bizottság
h. elnöke.

Eladó szőlő Révfülöpnön
nyaralónak alkalmas épülettel 2450 □ öl
területű beültetett szőlővel,
közvetlen közel a vasuti és gőzhajó
állomáshoz eladó. Bővebb értesítés
nyerhető
id. Marton Sámuelnél Kövágóörsön.

Látványosság Tapolczán!

Stiglicz Armin ujonnan
átalakított modern óras és
ékszer üzlete.

Husz éves üzleti jó hir-
nevem jó munkát és jó
árut biztosít.

STIGLICZ ARMIN
óras és ékszerész.

Rohitsi

Tempel

forrás. Szénasavdús, diétikus,
üdítő asztali ital. - Elősegíti
az emésztést és anyagcsereét.

Styria

Legteljesebb gyógyforrás. -
Indikálva: idült gyomorhurut-
nál, székrekedésnél, Bright-
féle vesebajnál, lépdaganat-
nál, májbajoknál, sárgaságnál,
anyagcsere betegségeknek, a
légtutak hurutos bántalmainál.

Donati

a maga nemében a legzárda-
gabb tartalmu gyógyforrás leg-
erősebb hatásai. Főképen
indikálva: idült bélhurutnál,
obstipationál, epekövel, elhízási
bajlagnál, csúznál és cukor-
betegségnél.

**Legdusabb,
természetes magnézium-
glaubersósforrások.**

Főraktár Magyarországon!
Hoffmann József Budapest V. Báthory utca 8.

Gyümölcsfa-karbolineum

„Lohsol”

(törvényesen védve)

legnagyobb mértékben vízben oldható, biztosan gyógyítja
gyümölcsfák, bokrok stb.

valamennyi betegségét, különösen

rák-, üszök-, gummifolyás stb.

Számtalan elismerő levél!

Kapható:

KASZÁS SOMA

fűszer- és csemege kereskedésében

TAPOLCZÁN.

Ugyanott Prospektus ingyen!

ÜGYNÖKÖK

legmagasabb jutalék mellett magyarországi elsőrendű ablaklakroletta és zsalusiagyár részére felvetetnek. Olyanok, kik már ezen szakmában dolgoztak, előnyben részesülnek

Ajánlatok:

FRIEDMAN KÁROLY

butor- és redőnygyára Pecs.

HÁZ ELADÁS.

Kosuth Lajos-utca 8. számú

SAROKHAZ

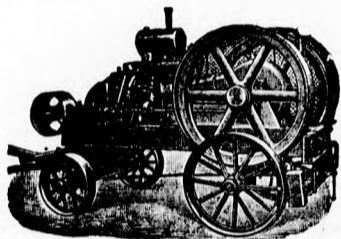
két utcára, két házhely, nagy beltelek forgalmi helyen részletekben is

ELADÓ.

Bővebbet

Huppán és Fogner.

Ügynek kerestelek.

Ügynek kerestelek.

Eredeti „CHRISTOPH“!

benzin szívmotorok, lokomobilok és NYERSOLAJ-MOTOROK

ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

Dénes B. motorspecialista

cégtől

BUDAPEST, V., LIPOT-KÖRUT 15.

ROPS

MODELL 1910

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó. Gyorsan forral és kevés szeszt fogyaszt. Erős alkatrészei, ki-vehetők és tisztíthatók. Művészi galvanobronz kivitel — Hozzáadva biztonsági gyorsfűzőnk eddigi előnyeit.

„Rops“ 1910

a jelenkor legszebb, legtartósabb, leghibiztosabb és legtakarékosabb asztali tüzhelye. Ha felül elalszik, a szesz ki nem folyhat!

Ára Budapesten 4.—korona.

Régi használt példányokat a gyár 2 korona 50 filler ráfizetéssel 1910-es modellere cserél át.

Kapható minden szakmába vágó üzletben.

Rops' Fémárugyár Részvénytárs.

Budapest, V. Váci-ut 74. 56.

Helybeli elárusítók:

Erdélyi Pál, Pauk Vilmos, Steiner Zsigmond.

Képviselek vidéken kerestelek.

A világszerte ismert **KERÉKPÁROK**

elegans, könnyű, tartós és olcsó

PREMIER

Árjegyzék ingyen.

Kizárólagos elárusító:

Molnár Kálmán

műlakatosnál

Tapolca.

PREISZ MANÓ

cim-, szobafestő és mázó,

Tapolca, Uj-utca.

Elvállá minden e szakmába vágó munkát. m.: üveg-, cim-, templom, szoba- és díszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, Nechwile Fenencz szabadalmazott „AUSZTRIA“ permetező egyedül készítőjének főraktára, továbbá önműködő Rákóczy, légnyomásu, Mayfarth és Eclier vermöre permetezők, melyeket gyári áron beszátok rendelkezesre.

Szénkénegezők (Egyszerűség). Borszivattyúk és tömlők (Heinrich rendszer). Ekék, Kayser varrógépek golyos csapágyal.

továbbá a legnaggyobb választék

szőlőprésekből,

Lütichi és Pieper vadászfegyverekből,

mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből

Nehéz első rendű AUSZTRIA

permetezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók.

Allandó nagy raktár használt vasuti sinekből és vasgerendákból.

Önkéntes árverés.

A rendesi határban fekvő

CSIGÓ-FÉLE RÉTEK,

folyó hó 27-én délelőtt 10 órakor

a helyszínen önkéntes árverésen eladtnak.

Aki butort

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekintti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET“

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVEI KEZET

butoresarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körut 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán)

IV., Ferencziek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában).

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek a felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva.

Stilszerű, modern lakberendezések.

Jutányos árak!

szavatosság az áru minőségeért.

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolca, Arany János-utca, a zárdakert átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern takaréktüzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellátását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktüzhelyeket és permetező géprészeket.